

Bezpieczna Placówka – co to znaczy i jak to osiągnąć?

Minister Szumilas ogłosiła nowy rok szkolny „Rokiem bezpiecznej szkoły”. Jednak nie zostały skonkretyzowane działania jakie mają być podjęte.

Pod koniec sierpnia, kiedy kończą się wakacje powinny zakończyć się w Placówce remonty, przebudowy, sprzątanie terenu i wyposażenie obiektów szkolnych. Dyrektor placówki jest zobowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz nauki. Powinien skontrolować czy wszystko jest należycie przygotowane na powrót uczniów. Kontrolą należy objąć zarówno same budynki, ich stan i wyposażenie, urządzenia techniczne jak i teren przynależący. Warto też przyrzeć się najbliższej okolicy wokół Ośrodka(ulice przylegające w bezpośrednim sąsiedztwie – pod kątem oznakowania, zabezpieczenia przed przypadkowym wtargnięciem uczniów na jezdnię, nawierzchni chodników, oraz – zieleń miejska znajdująca się bezpośrednio za ogrodzeniem, czy jest właściwie konserwowana, czy na drzewach nie znajdują się uschnięte gałęzie zagrażające oberwaniem się podczas silnego wiatru, czy burzy. Stan instalacji elektrycznych, gazowych – powinny sprawdzić osoby o kwalifikacjach wymaganych przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji.

Placówka to nie tylko lekcje, zajęcia. W ich murach wychowankowie spędzają wiele godzin, dni. Należy więc zastanowić się nad tym, co robić aby ten czas spędzony był w bezpieczny sposób i w bezpiecznych warunkach. Każdego roku na terenie szkoły dochodzi do wielu niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży. I chociaż placówka powinna kojarzyć nam się z miejscem bezpiecznym, miejscem w którym dzieciom nic nie zagraża, to jednak statystyki nie są tak zadawalające jak byśmy chcieli.

Wszyscy mamy świadomość, że bezpieczna placówka to nie taka, która jedynie na zewnątrz tworzy wizerunek bez skazy, bez problemów, ale, w której kadra i uczniowie potrafią zachować się w różnego rodzaju kryzysowych sytuacjach oraz znają obowiązujące procedury prawne. W przypadku zdiagnozowania problemu współpracujemy z różnymi instytucjami zewnętrznymi, nie ukrywając trudnej sytuacji, lecz starając się ją jak najszybciej rozwiązać.

Chcąc inspirować Ośrodek do dbania o bezpieczeństwo nasi nauczyciele, wychowawcy wspólnie z Policją Powiatową w Łosicach organizują spotkania, konkursy, które stają się bazą informacji do wykorzystania przez szkołę i internat, jako działania profilaktyczne. Jest to stały element współpracy naszej instytucji z lokalną policją.

Można stwierdzić, że z roku na rok , nasze bezpieczeństwo zwiększa się (mamy nowe, bezpieczne boisko, pracownie komputerowe, organizujemy bezpiecznie czas wolny itp.). Pojawiają się wciąż nowe pomysły ze strony kadry pedagogicznej i to nie tylko takie które wymagają dużych nakładów finansowych , lecz przede wszystkim rozwiązania oryginalne, niedrogie i zapewniające bezpiecznie warunki nam wszystkim. I co najważniejsze tych pomysłów stale przybywa.

W ostatnich latach nasza placówka zaowocowała nowymi pomysłami i inicjatywami w obszarze bezpieczeństwa o czym świadczą zadania w Programie Profilaktycznym.

Ośrodek nasz podejmuje działania na rzecz współpracy wychowanków , ich rodziców a także nauczycieli oraz wychowawców w celu przekazania , że jest ona miejscem nie tylko przeznaczonym do nauki, ale również pełnym ludzi, którzy są gotowi pomóc w najróżniejszych codziennych problemach. Ośrodkowi udało się dokonać przemiany swojej młodzieży z ludzi , którzy byli mało aktywni społecznie , w osoby tak chętnie angażujące się (aktywny udział wychowanków w różnych akcjach).

Jak w ciekawy sposób dotrzeć do młodzieży z treściami profilaktycznymi?

Jak zaangażować ją równocześnie w działania na rzecz bezpieczeństwa i pokazać ciekawe formy spędzania czasu wolnego? Na te pytania znaleźli odpowiedź nasi nauczyciele, wychowawcy – planując i realizując zadania z programu profilaktycznego, w którym zawarli

tematy poświęcone bezpieczeństwu. Mamy różne poziomy nauczania – zadajemy sobie pytanie „Jak doprowadzić do bezpiecznej współpracy uczniów podstawówek, gimnazjów i klas zawodowych? Ciekawym pomysłem na wychowawczą integrację tych środowisk mogłoby być wprowadzenie uczniowskich dyżurów, które uczyłyby współodpowiedzialności gimnazjalistów, starszych uczniów za wspólne bezpieczeństwo.

Dużym problemem w placówce jest przemoc i agresja rówieśnicza. Wyobcowanie i samotność nowego ucznia w naszym środowisku, niepewnie poruszającego się w murach nowej szkoły, nowe miejsce, nowi nauczyciele, nowe wymagania i nowe środowisko) bywa czasami bardzo okrutne. Z tym właśnie zjawiskiem walkę podjęło całe grono pedagogiczne, włączając często rodziców naszych podopiecznych. Inną formą przemocy są złośliwości: np.: umyślne niszczenie lub uszkodzanie atrakcyjnych przedmiotów należących do pokrzywdzonego, wymuszanie drobnych kwot pieniężnych i różnych wartościowych rzeczy przez starszych kolegów lub rówieśników, zastraszanie .

Jak reagować – aby się przed tym obronić ?

Realizując w kolejnych latach zadania wynikające z troski o bezpieczeństwo w naszej społeczności często kładliśmy nacisk na zabezpieczenia techniczne i całokształt realizowanych działań profilaktycznych. Z biegiem lat zaczęliśmy akcentować indywidualne, autorskie i odpowiadające realnym potrzebom pomysły na bezpieczeństwo. W swojej ocenie kierowaliśmy się indywidualnym podejściem do problemu, jego celną diagnozą oraz właściwą reakcją na potrzeby naszych podopiecznych. Osoby odpowiedzialne za realizację zadań o bezpieczeństwie często wychodzą poza ramy placówki, angażując lokalne środowisko do wdrażania swoich pomysłów związanych z bezpieczeństwem. Rozmawiamy z uczniami – co robić aby żyć bezpieczniej .

Nietolerancja , brak akceptacji – jakże często mamy z nią do czynienia. Znamy ją my dorośli, ale jeszcze wyraźniej dotyczy ona młodego pokolenia, nie zawsze potrafiącego zaakceptować odmiennosć kolegów. Bardzo często posiadanie w tym wieku oryginalnych pasji, zainteresowań i życie w zgodzie z innymi spotyka się z nietolerancją i ostracyzmem środowiska rówieśników. Nasza kadra pedagogiczna kształtuje wśród uczniów tolerancję, akceptuje rówieśników oraz uczy aby nie oceniać innych po pozorach. Problemy wandalizmu, wymuszanie pieniędzy, bójki, pobicia, picie alkoholu to zagrożenia które najczęściej mają miejsce w placówce.

- nasz cel to monitorowanie przypadków przemocy, agresji, czynów karalnych na terenie całego Ośrodka
- wyposażenie ucznia w umiejętności zwracania się o pomoc w przypadkach zagrożenia
- przybliżenie rodzicom zagrożeń, które mogą mieć wpływ na zachowanie ich dzieci w domu.

Organizujemy w związku z powyższym prelekcje, spotkania z rodzicami, pokaz filmów o tematyce przemocy, przeprowadzamy ankiety, zapraszamy do prowadzenia spotkań specjalistów : policjantów , psychologa , pedagoga itp.

Apel : nauczyciele! wychowawcy!

Wzbogacajcie w wiedzę, informację związane ze sposobami uczenia wychowanków właściwego postępowania i zachowania, które pozwoli uchronić je przed staniem się ofiarą przestępstwa ze strony dorosłych lub nieletnich sprawców.

Na zakończenie chciałabym podsumować, że bezpieczeństwo wychowanka – to bardzo ważny problem i nie należy go lekceważyć. Wszystkim nam zależy, aby żadne dziecko nie przyniosło uszczerbku na zdrowiu, czy nawet życiu, nie stało się ofiarą przestępstwa dokonanego przez dorosłych lub nieletnich, bądź nie uległo wypadkowi.

Nie wolno nam oczekiwać , że młodzież sama zapewni sobie bezpieczeństwo w placówce. Wszyscy mają prawo do nietykalności osobistej, a my wychowawcy mamy obowiązek zapewnienia im bezpieczeństwa. Dziecko, które wie jak się bronić przed zagrożeniami jest w mniejszym stopniu narażone na niebezpieczeństwo.

Pamiętajmy! Koniecznie musimy przekonać dziecko, że zawsze powinno mówić nam o wszystkim, co mu się przydarzyło. Jedyne co możemy zrobić to rozmawiać z wychowankami i uczyć ich na odpowiednim do ich wieku i możliwości percepcyjnych poziomie: gdzie może szukać pomocy i jak najlepiej uchronić się przed przemocą.

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży stanowi podstawowe zadanie przed którymi stoją rodzice, nauczyciele, wychowawcy, policja. Wraz z rozwojem dziecka i jego samodzielnością musimy coraz bardziej uczyć ograniczonego zaufania do osób obcych oraz liczyć się z koniecznością wyposażenia go w umiejętność przewidywania zagrożeń, unikania ich, a jeśli już zaistnieją - w zdolność do radzenia sobie z trudną sytuacją.

Opracowała: Barbara Zielińska